

«Η ΕΣΕΕ αναγνωρίζει στην συνταγματική αναθεώρηση μία μοναδική ευκαιρία για την αποκατάσταση των θεσμών και την πορεία προς την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη».

Πραγματοποιήθηκε την Παρασκευή, 21 τρέχοντος, στην Βουλή συνάντηση του Προέδρου της ΕΣΕΕ κ. Βασίλη Κορκίδη με τον Πρόεδρο κ. Μιχάλη Σπουρδαλάκη και τα λοιπά μέλη της Επιτροπής Διαλόγου για την Συνταγματική Αναθεώρηση. Κατά την συνάντηση, ο Πρόεδρος της ΕΣΕΕ τόνισε ότι η εμπορική κοινότητα θεωρεί απαραίτητη την προσαρμογή και τον εκσυγχρονισμό του Συντάγματος, στο πλαίσιο της ανάγκης για αποκατάσταση της λειτουργίας των θεσμών, του κύρους του πολιτικού συστήματος, του τρόπου διακυβέρνησης της χώρας αλλά και της συνταγματικής αναβάθμισης της επιχειρηματικότητας, ως μόνου εργαλείου εξόδου από την κρίση.

Η συνάντηση, όπως τονίστηκε και από τα δύο μέρη, υπήρξε ιδιαίτερα παραγωγική και εποικοδομητική και ο Πρόεδρος της ΕΣΕΕ ανέπτυξε προς τα μέλη της Επιτροπής τις προτάσεις της Συνομοσπονδίας για την συνταγματική αναθεώρηση και υπέβαλε σχετικό υπόμνημα.

Αναλυτικά οι θέσεις της ΕΣΕΕ έχουν ως εξής:

Γενικά

- Το Σύνταγμα του 1975 είναι αλήθεια ότι ακολουθεί τον κανόνα και την δομή των Συνταγμάτων της παραδοσιακά δημοκρατικής Ευρώπης, προβλέποντας θεμελιώδη

Μητροπόλεως 42, 10563 Αθήνα, Τηλ.: 210 32 59200, Fax. : 210 32 59 209

www.esee.gr, Email.: info@esee.gr, [twitter @ESEE4](https://twitter.com/ESEE4)

δικαιώματα, ελευθερίες και αρχές, την διάκριση των εξουσιών και την συγκρότηση, τον έλεγχο και λειτουργία τους. Βρίθει ωστόσο αναχρονισμών, όπως το τελικό μεταβατικό μέρος, το οποίο «φορτώνει» τον όγκο του Συντάγματος χωρίς λόγο πλέον. Γενικότερα, θεωρούμε ότι θα πρέπει να υιοθετηθεί ένα κείμενο ουσιαστικό μεν αλλά εναρμονισμένο με την σύγχρονη πραγματικότητα.

- Στην μακρά πλέον εποχή της κρίσης και της ύφεσης, το μεγαλύτερο ίσως πρόβλημα στην δομή και την λειτουργία της ελληνικής κοινωνίας είναι η θεσμική αστοχία και αναποτελεσματικότητα. Οι θεσμοί παύουν να λειτουργούν όπως πρέπει, χάνοντας προοδευτικά το αυξημένο κύρος τους και ο πολίτης αντίστοιχα χάνει την εμπιστοσύνη του απέναντί τους. Θεωρούμε ότι πρέπει να είναι κύριο μέλημα της Συνταγματικής Αναθεώρησης ο τρόπος λειτουργίας και συνεχούς ελέγχου όλων των θεσμών της Πολιτείας και προς αυτό, η τεχνογνωσία των κοινωνικών εταίρων και των φορέων της κοινωνίας και της αγοράς, μπορεί να αποβεί πραγματικά χρήσιμη.
- Η οικονομική επιχειρηματική δραστηριότητα πρέπει να συμπεριληφθεί πλέον ρητά στα θεμελιώδη κοινωνικά δικαιώματα και ελευθερίες καθώς και να τεθεί η υποχρέωση της προστασίας της από το κράτος, τους θεσμούς και τα δικαστήρια. Σε αυτούς τους χαλεπούς καιρούς, έχει καταστεί πλέον σαφές ότι το καθεστώς προστασίας της επιχειρηματικότητας είναι ασαφές, καθιστώντας την εύκολο στόχο και αποδυναμώνοντας την, την στιγμή μάλιστα που αποτελεί το μοναδικό ίσως εργαλείο αιχμής της ελληνικής κοινωνίας, προκειμένου να ξεπεραστεί η κρίση.
- Σε ότι αφορά την βουλευτική ασυλία και τον νόμο περί ευθύνης Υπουργών, ο επιχειρηματικός κόσμος και η κοινωνία γενικότερα ζητούν τον δραστικό περιορισμό τους και την αποκοπή τους από την αρμοδιότητα της Βουλής. Πρώτον, θα βελτιωθεί το επίπεδο της πολιτικής αντιπαράθεσης και της πολιτικής επικοινωνίας, αναστρέφοντας την δραστική υποχώρηση της εμπιστοσύνης, στα χρόνια της κρίσης, απέναντι στα πρόσωπα και στους θεσμούς που σχετίζονται με το πολιτικό σύστημα. Δεύτερον, εξ' ορισμού θα ενισχυθεί η υπευθυνότητα και η διαφάνεια στην διαχείριση των δημόσιων οικονομικών και πόρων και θα περιοριστούν οι σπατάλες για τις οποίες ο πολιτικός κόσμος εκτίθεται πλέον καθημερινά απέναντι στους πολίτες.
Ειδικότερα, σε ότι αφορά διώξεις κατά μελών Κυβερνήσεων, αυτές θα μπορούσαν να ασκούνται από την Εισαγγελία του Αρείου Πάγου αντί της Βουλής, ενώ το αυτό Ανώτατο Δικαστήριο θα μπορούσε να αναλάβει και την εκδίκαση των υπουργικών αδικημάτων, αντί του ειδικού δικαστηρίου, που προβλέπεται σήμερα.
- Στις διατάξεις τις σχετικές με την δικαιοσύνη, πρέπει να βρεθεί και να συμπεριληφθεί λύση για την επίτευξη επιτέλους της ουσιαστικής επιτάχυνσης και της βελτίωσης της διαδικασίας και παραγωγής του έργου της. Αργή και αναποτελεσματική δικαιοσύνη σημαίνει ελαττωμένη προστασία του πολίτη απέναντι στις αυθαιρεσίες της διοίκησης, μοιρολατρική παραίτηση στις ιδιωτικές διαφορές, καθώς επίσης ανασφάλεια και αβεβαιότητα, που οδηγούν σε σαφή καθίζηση τόσο του επενδυτικού όσο και γενικότερα του οικονομικού κλίματος.

Επί συγκεκριμένων άρθρων

Άρθρο 10 – Δικαίωμα αναφοράς και έγγραφης απάντησης

Σύμφωνα με την συνταγματική διάταξη, ο πολίτης έχει το δικαίωμα να αναφέρεται εγγράφως στις αρχές, οι οποίες είναι υποχρεωμένες να απαντούν αιτιολογημένα μέσα σε ορισμένη προθεσμία, όχι μεγαλύτερη των 60 ημερών, όπως νόμος ορίζει.

Η συγκεκριμένη διάταξη εφαρμόζεται μεν σε ένα μεγάλο μέρος της αλλά όχι στο σύνολο των αντίστοιχων αιτημάτων. Πολλά μέλη της επιχειρηματικής κοινότητας, ενώ απευθύνονται στο δημόσιο ή σε φορείς αυτού, δεν λαμβάνουν την αρμόζουσα απόκριση, ούτε τηρείται πάντοτε η προθεσμία των 50 ημερών που προβλέπει σήμερα ο Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας, σε

πολλές δε περιπτώσεις υπάρχει άγνοια ότι η υποχρέωση αυτή συνιστά συνταγματική επιταγή. Ενδεχομένως, πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στην εκπλήρωση της συγκεκριμένης υποχρέωσης του Δημοσίου και των φορέων αυτού, η τήρηση της οποίας εξυπηρετεί τον διοικούμενο πολίτη και αποτρέπει ενδεχόμενες αυθαιρεσίες της διοίκησης.

Άρθρο 17 – Προστασία της Ιδιοκτησίας

Σε σχέση με την προστασία της ιδιοκτησίας, προτείνουμε η παράγραφος 1 του άρθρου 17 να τροποποιηθεί ως εξής:

«1. Η ιδιοκτησία και τα άλλα περιουσιακά δικαιώματα προστατεύονται. Με τυπικό νόμο, που ψηφίζεται το αργότερο έως την 31η Δεκεμβρίου κάθε έτους, ορίζεται το ανώτατο επιτρεπτό ύψος των φόρων και τελών επί της ακίνητης περιουσίας μόνο ως ποσοστό της δυναμικής προσόδου από εκμετάλλευσή της κατά το επόμενο έτος. Ειδικά για ακίνητο που χρησιμοποιείται ως κύρια κατοικία, η μέγιστη ποσοστιαία ετήσια μεταβολή των φόρων και τελών που ίσχυαν κατά την ημερομηνία απόκτησής του, δεν μπορεί να υπερβαίνει την ποσοστιαία μεταβολή του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή του προηγούμενου οικονομικού έτους, έστω και εάν ο εν λόγω δείκτης οδηγεί σε μείωση των φόρων και τελών. Σε περίπτωση αύξησης του Δείκτη Τιμών του Καταναλωτή η αύξηση φόρων και τελών δεν μπορεί να υπερβαίνει το 2%.»

Άρθρο 22 – Προστασία Κοινωνικής Ασφάλισης

Σύμφωνα με την παράγραφο 5 του συγκεκριμένου άρθρου, το κράτος μεριμνά για την κοινωνική ασφάλιση, όπως ορίζει ο νόμος. Θεωρούμε ότι η συνταγματική αυτή πρόβλεψη πρέπει να αποκτήσει ουσιαστικό περιεχόμενο, υπό την έννοια της διασφάλισης των απαραίτητων συνταξιοδοτικών και μη παροχών με τέτοιο τρόπο, ώστε να αντιμετωπίζεται δραστικά η φτώχεια και η ανέχεια. Στην κατηγορία των οικονομικά ασθενέστερων πρέπει να περιληφθούν οι ευπαθείς κοινωνικά ομάδες αλλά και οι ανασφάλιστοι λόγω οφειλών, μέλη ή πρόωγα μέλη της επιχειρηματικής ζωής.

Περαιτέρω, πρόβλεψη ιδιαίτερης προστασίας των ασφαλισμένων πρέπει να υπάρχει και για την περίθαλψη η οποία, με την πάροδο του χρόνου και λόγω των οικονομικών προβλημάτων των ασφαλιστικών φορέων, περιορίζεται στα απολύτως αναγκαία χωρίς να ανταποκρίνεται στην ουσιαστική κοινωνικοασφαλιστική κάλυψη.

Άρθρο 24 – Χωροταξική Αναδιάρθρωση της χώρας

Στην παράγραφο 2 του συγκεκριμένου άρθρου αναφέρεται ότι, η χωροταξική αναδιάρθρωση της χώρας υπάγεται στη ρυθμιστική αρμοδιότητα και τον έλεγχο του Κράτους, με σκοπό να εξυπηρετείται η λειτουργικότητα και η ανάπτυξη των οικισμών και να εξασφαλίζονται οι καλύτεροι δυνατοί όροι διαβίωσης. Θεωρούμε ότι η διάταξη πρέπει να συμπληρωθεί ως προς τον σκοπό της, ώστε, εκτός από την διαβίωση και την λειτουργικότητα, να περιλάβει στους όρους και την ανάπτυξης της επιχειρηματικής και οικονομικής δραστηριότητας. Η συγκεκριμένη προσθήκη είναι εξαιρετικής σημασίας, καθώς η υποβοήθηση της επιχειρηματικότητας είναι μέχρι τώρα δευτερεύουσας σημασίας για τον κεντρικό σχεδιασμό των πολεοδομικών συγκροτημάτων κάθε μεγέθους.

Άρθρο 30 – Εκλογή Προέδρου της Δημοκρατίας

Ως γνωστόν, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας εκλέγεται για περίοδο 5 ετών από την Βουλή. Η μέχρι σήμερα εμπειρία έχει δείξει ότι όλες ή σχεδόν όλες οι εκλογές Προέδρου ενεπλάκησαν σε πολιτικές σκοπιμότητες, με σκοπό να χρησιμοποιηθεί η εκλογή του ανώτατου άρχοντα ως εργαλείο για την πρόωγη προσφυγή στις κάλπες.

Η ΕΣΕΕ, εντός της κρίσης και της ύφεσης των τελευταίων 8 ετών, έχει επανειλημμένως ταχθεί υπέρ της κυβερνητικής σταθερότητας και κατά των πρόωγων εκλογικών αναμετρήσεων, οι οποίες δεν βοηθούν ούτε την οικονομία, ούτε την χώρα εν γένει να ανασυνταχθεί.

Κατά συνέπεια, θεωρούμε ότι η εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας πρέπει, σε κάθε περίπτωση, να ευθυγραμμιστεί με τις εθνικές εκλογές ή εν πάση περιπτώσει να απεμπλακεί από

τον έμμεσο τρόπο προσβολής της λαϊκής εντολής που έχει δοθεί σε μία δεδομένη Κυβέρνηση. Αυτό δεν συνάδει ούτε με το κύρος του θεσμού του Προέδρου, ούτε με την ουσία του Συντάγματος της χώρας.

Άρθρο 51 – Αριθμός Βουλευτών

Σύμφωνα με την ισχύουσα ρύθμιση, ο αριθμός των βουλευτών ορίζεται με νόμο και δεν μπορεί να είναι ανώτερος των τριακοσίων, ούτε κατώτερος των διακοσίων.

Θεωρούμε ότι μέρος της συμφιλίωσης του πολιτικού κόσμου με την οικονομία και την κοινωνία, είναι η δραστική μείωση του αριθμού των βουλευτών. Η συνταγματική αναθεώρηση θα έπρεπε ακόμη και προτείνει ακόμη και την μεταβολή των κατωτάτων ορίων. Όταν η Ισπανία με υπερτετραπλάσιο πληθυσμό έχει μόνο διπλάσιο αριθμό βουλευτών και η Πορτογαλία, με αντίστοιχο της Ελλάδας πληθυσμό, έχει μόλις 230 βουλευτές, η συνέχιση του αριθμού των τριακοσίων σε μία κοινωνία που πλήττεται από την κρίση και έχει μειωμένη αν όχι ανύπαρκτη εμπιστοσύνη στον πολιτικό κόσμο, δεν αποτελεί βιώσιμη επιλογή.

Άρθρο 78 – Φορολογία

- Στην παράγραφο 2 αναφέρεται ρητά ότι φόρος ή άλλο οικονομικό βάρος δεν μπορεί να επιβληθεί με νόμο αναδρομικής ισχύος που εκτείνεται πέρα από το οικονομικό έτος το προηγούμενο εκείνου κατά το οποίο επιβλήθηκε. Φυσικά, όλοι μπορούμε να ανακαλέσουμε στην μνήμη μας παραδείγματα αναδρομικών φόρων, έκτακτων εισφορών αλληλεγγύης και άλλων βαρών, που δεν τήρησαν την συνταγματική επιταγή της διατήρησης, πρακτική που, νομίζουμε, ακολούθησαν όλες οι Κυβερνήσεις. Η συγκεκριμένη διάταξη θα πρέπει να υπογραμμιστεί και παράλληλα να ενισχυθεί με διαδικασία κυρώσεων για όσους δεν την ακολουθούν και άμεση ακυρότητα για το σχετικό νομοθέτημα.
- Δεδομένου ότι η πρόσφατη ασφαλιστική μεταρρύθμιση, που συνδέει την ασφαλιστική εισφορά με την φοροδοτική ικανότητα, έχει προκαλέσει ερωτήματα ως προς την συνταγματικότητά της, θα πρέπει στο άρθρο 78 να προστεθούν ρυθμίσεις, σε σχέση με τον προσδιορισμό των ασφαλιστικών εισφορών που πλέον συνδέονται άρρηκτα με την φορολογία αποτελώντας ουσιαστικά προέκταση της φορολογικής υποχρέωσης. Πέραν δε αυτού και για την απόδοση στοιχειώδους δικαιοσύνης σε όσους (πολλούς) πολίτες, κυρίως επαγγελματίες, καταβάλλουν ιδιαίτερα αυξημένες ασφαλιστικές εισφορές, θα πρέπει να προβλεφθεί συνταγματικά και η αντίστοιχη αναλογικότητα εισφορών και συντάξεων, ώστε να θεραπευθεί η παρούσα έλλειψη ανταποδοτικότητας.

Άρθρο 79 – Προϋπολογισμός

Το άρθρο πρέπει να ενισχυθεί με ρητή υποχρέωση της διοίκησης για την πιστή τήρηση του προϋπολογισμού και για την διασφάλιση της δημοσιονομικής ισορροπίας στην λειτουργία του κράτους.

Ενδεχομένως, θα έπρεπε να διασφαλιστεί συνταγματικά ο καθορισμός ανώτατου ορίου δανεισμού του κράτους σε καθορισμένο ποσοστό του ΑΕΠ. Υπέρβαση του ορίου αυτού προτείνεται να επιτρέπεται μόνο σε περίπτωση συνδρομής έκτακτων λόγων ή απρόβλεπτων συνθηκών και με αυξημένη πλειοψηφία των 2/3 της Βουλής.

Άρθρο 98 – Ελεγκτικό Συνέδριο

Το Ελεγκτικό Συνέδριο είναι δικαστικό σώμα και συγκροτείται από δικαστικούς λειτουργούς. Κατά συνέπεια είναι απόλυτα ικανό και αξιόπιστο, ώστε να ελέγχει γενικότερα τα οικονομικά του Δημοσίου. Προς το παρόν ελέγχει μόνο τις δημόσιες δαπάνες, τις συμβάσεις μεγάλης οικονομικής αξίας και τους λογαριασμούς των ΟΤΑ, ενώ παρέχει την γνώμη του για τον απολογισμό και τον δημόσιο ισολογισμό.

Προτείνουμε, οι ελεγκτικές του αρμοδιότητες να επεκταθούν στα έσοδα του κράτους και των δημόσιων νομικών προσώπων, ενώ η παροχή της γνώμης του να ισχύει ως προαπαιτούμενο για τον προϋπολογισμό, καθώς και για το ύψος των μισθών και συντάξεων του δημοσίου τομέα. Περαιτέρω, θα ήταν ευχής έργο εάν το Ελεγκτικό Συνέδριο μπορούσε να συμπεριλάβει στην λειτουργία του την συνεργασία για όλα τα παραπάνω με ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες, τεχνοκράτες, εξειδικευμένους επιστημονικούς συνεργάτες, καθώς και τα ερευνητικά ινστιτούτα των φορέων της αγοράς και της κοινωνίας.

Άρθρο 101 – Προστασία της Νησιωτικότητας

Στην παράγραφο 4 του εν λόγω άρθρου ορίζεται ότι ο κοινός νομοθέτης και η διοίκηση, όταν δρουν κανονιστικά, υποχρεούνται να λαμβάνουν υπόψη τις ιδιαίτερες συνθήκες των νησιωτικών και ορεινών περιοχών, μεριμνώντας για την ανάπτυξή τους. Δεν μπορούμε βεβαίως να αντιληφθούμε με ποιόν τρόπο, κατά την πρόσφατη αύξηση του ΦΠΑ στα νησιά, λήφθηκε υπόψη η ιδιαιτερότητα των νησιωτικών περιοχών ή το μεταφορικό ισοδύναμο των προϊόντων που διατίθενται εκεί. Η προστασία της νησιωτικότητας, τόσο στον επιχειρηματικό όσο και στον γενικότερο κοινωνικό τομέα, είναι εξαιρετικής σημασίας για την συγκράτηση του κοινωνικού ιστού των ιδιαίτερων αυτών περιοχών και ως τέτοια, πρέπει να ενισχυθεί η προστασία της από το Σύνταγμα.

Άρθρο 101^A – Ορισμός Ανεξάρτητων Αρχών

Σύμφωνα με την συγκεκριμένη διάταξη του Συντάγματος, η επιλογή των προσώπων που στελεχώνουν τις ανεξάρτητες αρχές γίνεται με απόφαση της Διάσκεψης των Προέδρων της Βουλής και με επιδίωξη ομοφωνίας ή πάντως με την αυξημένη πλειοψηφία των τεσσάρων πέμπτων των μελών της.

Όπως είναι φυσικό, το πρόσφατο αδιέξοδο με τον ορισμό της νέας σύνθεσης του ραδιοτηλεοπτικού συμβουλίου έδειξε ότι η διαδικασία αυτή έχει ελαττώματα, ειδικά όταν προκύπτει ανυπαρξία της απαιτούμενης συναίνεσης. Προτείνουμε ο σχετικός ορισμός να γίνεται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και από κατάλογο συγκεκριμένων προσώπων που θα έχουν περάσει πρώτα από τον έλεγχο της Βουλής.

Άρθρο 102 – Αυτοτέλεια των ΟΤΑ

Σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου αυτού, το κράτος φροντίζει για την εξασφάλιση της οικονομικής αυτοτέλειας και των πόρων που είναι αναγκαίοι για την λειτουργία των ΟΤΑ, με ταυτόχρονη διασφάλιση της διαφάνειας κατά τη διαχείριση των πόρων αυτών.

Θεωρούμε ότι είναι πλέον καιρός να οριστεί με σαφήνεια ότι οι πόροι αυτοί δεν θα προέρχονται από τον προϋπολογισμό του κράτους αλλά από ανταποδοτικά τέλη και από μέρος ή το όλο της φορολόγησης της ακίνητης περιουσίας.

Παράλληλα, πρέπει να υποχρεωθούν οι ΟΤΑ σε βιώσιμη δημοσιονομική λειτουργία των υπηρεσιών τους και να απαγορευθεί ο δανεισμός τους για κάλυψη ελλειμματικών προϋπολογισμών. Η συμμετοχή του κράτους στην χρηματοδότησή τους πρέπει να επιφυλαχθεί μόνο για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών σε ειδικές συνθήκες.

Άρθρο 106 – Προγραμματισμός και Συντονισμός της Οικονομικής Δραστηριότητας

Το συγκεκριμένο άρθρο προβλέπει για τον προγραμματισμό και τον συντονισμό της οικονομικής δραστηριότητας στην χώρα, επιδιώκοντας να εξασφαλίσει την οικονομική ανάπτυξη όλων των τομέων της εθνικής οικονομίας.

Θεωρούμε ότι για να ανταποκριθεί στην αποστολή του, οι 4 πρώτες παράγραφοι πρέπει να τροποποιηθούν / συμπληρωθούν ως εξής:

«1. Η ιδιωτική οικονομική πρωτοβουλία σε συνθήκες ελεύθερου ανταγωνισμού κατοχυρώνεται. Δεν επιτρέπεται να αναπτύσσεται σε βάρος της ελευθερίας και της ανθρώπινης αξιοπρέπειας ή προς βλάβη της εθνικής οικονομίας. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού κατοχυρώνεται ως ανεξάρτητη αρχή.

2. Το κράτος λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσει την οικονομική ανάπτυξη όλων των τομέων της εθνικής οικονομίας και όλων των περιοχών της χώρας με σκοπό τη διεθνή ανταγωνιστικότητα της χώρας.

3. Επιτρέπεται η παροχή με νόμο οικονομικών και φορολογικών κινήτρων για την πραγματοποίηση παραγωγικών επενδύσεων με κεφάλαια εξωτερικού και την εγκατάσταση αλλοδαπών ναυτιλιακών επιχειρήσεων στην Ελλάδα. Στα κίνητρα αυτά μπορεί να περιληφθεί και η δέσμευση του ελληνικού δημοσίου να μη μεταβάλει το νομοθετικό και φορολογικό καθεστώς και τους όρους των σχετικών αδειών επί ορισμένο χρονικό διάστημα. Για την ψήφιση του νόμου της παρούσας παραγράφου απαιτείται η απόλυτη πλειοψηφία του όλου αριθμού των βουλευτών.

4. Με νόμο που ψηφίζεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των βουλευτών, επιτρέπεται να καθορίζονται επενδυτικά κίνητρα και να παρέχεται αυξημένη προστασία σε επενδύσεις οι οποίες γίνονται σε ειδικά καθορισμένες ελεύθερες οικονομικές ζώνες. Με κανονιστικό διάταγμα που εκδίδεται βάσει του άρθρου 39 παρ. 3 μπορεί να καθορίζονται τα εδαφικά όρια των ανωτέρω ζωνών, οι ειδικότερες χρήσεις ή και οι επενδύσεις που επιτρέπεται να πραγματοποιηθούν σε αυτές, καθώς και ο τρόπος διοικήσεώς τους.»

Η Ελληνική Συνομοσπονδία Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας πιστεύει ότι η ρητή επισήμανση των συνθηκών ελεύθερου ανταγωνισμού, της παροχής κινήτρων για την υλοποίηση παραγωγικών επενδύσεων και της αυξημένης προστασίας σε επενδύσεις που γίνονται σε ειδικά καθορισμένες ελεύθερες οικονομικές ζώνες θα αποτελέσει το απαραίτητο συνταγματικό εργαλείο για το πολυπόθητο πέρασμα της ελληνικής οικονομίας στην ανάπτυξη.

Ο Πρόεδρος της ΕΣΕΕ κ. Βασίλης Κορκίδης προέβη σχετικά στην ακόλουθη δήλωση:

«Ο εμπορικός κόσμος της χώρας θεωρεί εξαιρετικά σημαντικό τον διάλογο που έχει ξεκινήσει ενώπιον της Επιτροπής Διαλόγου για την Αναθεώρηση του Συντάγματος, με ζητούμενο την αναβάθμιση της λειτουργίας των θεσμών, του κύρους και της αποτελεσματικότητας των τριών διακριτών εξουσιών και γενικότερα του τρόπου διακυβέρνησης της χώρας.

Ο διάλογος αυτός είναι και μία ανεκτίμητη ευκαιρία για την ελληνική κοινωνία.

Δεν είναι πολλές οι περιπτώσεις, όπου οι φορείς και οι πολίτες συγκροτημένα συζητούν την κατεύθυνση που πρέπει να πάρει ο θεμελιώδης χάρτης της χώρας, τι οφείλεται να προστατευθεί συνταγματικά και να κατοχυρωθεί, γεγονός που ταυτόχρονα συνιστά αναγνώριση και διαπίστωση τι δεν πήγε καλά και τι πρέπει να αλλάξει.

Η ΕΣΕΕ δράττεται αυτής της ευκαιρίας, συμμετέχει ενεργά στις διαδικασίες δημόσιου διαλόγου για την συνταγματική αναθεώρηση και καταθέτει τις δικές της προτάσεις για ένα πιο αποτελεσματικό Σύνταγμα και ένα καλύτερο μέλλον, τόσο της αγοράς και της οικονομίας, όσο και της ελληνικής κοινωνίας.»